

Huvudman

Västerås Citygymnasium AB, org. nr. 556750-3890
info@citygymnasiet.com

Ärendet

Västerås Citygymnasium AB med skolenhet Västerås Citygymnasium belägen i Västerås kommun; nu fråga om återkallelse av godkännande enligt 26 kap. 14 § skollagen (2010:800).

Beslut

Skolinspektionen återkallar med stöd av 26 kap. 14 § skollagen godkännandet av Västerås Citygymnasium AB som huvudman för Västerås Citygymnasium i Västerås kommun. Återkallandet gäller från och med att beslutet har vunnit laga kraft.

Genom återkallandet upphör alla godkännanden¹ för Västerås Citygymnasium AB som huvudman för gymnasieskola att gälla.

Västerås Citygymnasium AB har i enlighet med ovanstående inte rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Beslutet får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilaga.

¹ Skolverkets beslut den 22 oktober 2007, dnr 44-2007:1291, Skolinspektionens beslut 26 februari 2009, dnr 34-2008:680, Skolinspektionens beslut 5 oktober 2010, dnr 37-2010:4438, Skolinspektionens beslut 20 oktober 2010, dnr 37-2010:5667 och Skolinspektionens beslut 4 september 2013, dnr 34-2012:4249.

Om ärendet

Västerås Citygymnasium AB driver en gymnasieskoleenhet, Västerås Citygymnasium. Läsåret 2022/23 är 158 elever inskrivna i skolan. Västerås Citygymnasium AB har godkännande för att bedriva utbildning på följande nationella program; barn- och fritidsprogrammet, ekonomiprogrammet, hotell- och turismprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet samt vård- och omsorgsprogrammet.

Skolinspektionen inledde i december 2020 en tillsyn av Västerås Citygymnasium AB (nedan kallad huvudmannen).

Tillsynen omfattade bestämmelserna gällande ägar- och ledningsprövning av huvudmannen och prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar. Syftet med en ägar- och ledningsprövning är bland annat att avgöra om personerna som ingår i prövningen är lämpliga att bedriva skolverksamhet.

Till grund för beslutet ligger uppgifter som huvudmannen inkommit med, beslut och andra handlingar från myndigheter, en förvaltningsrättsdom samt förvaltarberättelser gällande konkurser. Huvudmannen har fått möjlighet att yttra sig över de uppgifter som lagts till grund för beslutet.

Tidigare delbeslut i ärendet

Två delbeslut har fattats i ärendet. De två delbesluten omfattar huvudmannens ekonomiska förutsättningar och området undervisande lärare.

Skolinspektionen fattade ett första delbeslut i ärendet den 27 maj 2021. Tillsynen visade att Västerås Citygymnasium AB hade bristande ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att vidta åtgärder för att rätta till påtalade brister. I samma delbeslut förelades huvudmannen att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen avseende området undervisande lärare.

I beslut den 23 juni 2022 förelades huvudmannen igen att åtgärda de bristande ekonomiska förutsättningarna då brister kvarstod. Huvudmannen förelades att vidta åtgärder för att återställa det bundna egna kapitalet, så att det egna kapitalet minst uppgår till det registrerade aktiekapitalet om 100 000 kr. Skolinspektionen avslutade ärendet i den del som avsåg området undervisande lärare.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Västerås Citygymnasium AB

Västerås Citygymnasium AB är huvudman för Västerås Citygymnasium i Västerås kommun.

Den 24 mars 2021 köpte två bolag, YES International Group AB och dess dotterbolag Nishan Press Europé AB, 49 % av aktierna i Västerås Citygymnasium AB. Huvudmannen har uppgett till Skolinspektionen att försäljningen syftade till att förstärka ekonomin i Västerås Citygymnasium AB. Köpet gick därefter tillbaka den 1 juni 2021. Huvudmannen har uppgett till Skolinspektionen att köpet gick tillbaka eftersom styrelsen i Västerås Citygymnasium AB hade kommit fram till att det inte var en bra långsiktig lösning. I årsredovisningen för Västerås Citygymnasium AB (2020/2021) anges dock att köpet gick tillbaka då köparen inte kunde fullfölja villkoren i avtalet.

Bolaget Västerås Citygymnasium AB har tidigare haft två dotterbolag: KLK Vård & Utbildning AB (556586-6000) och Stockholm Citygymnasium AB (559075-6556). Båda bolagen har försatts i konkurs. KLK Vård & Utbildning AB försattes i konkurs i december 2019 och Stockholm Citygymnasium AB försattes i konkurs i juni 2021. Konkurserna är avslutade.

Västerås Citygymnasium AB:s ägar- och ledningskrets

Styrelsen i Västerås Citygymnasium AB består av styrelseledamöterna AA, BB, CC och styrelsesuppleanten DD. AA äger 70 % av aktierna i Västerås Citygymnasium AB. Resterande 30 % av aktierna är jämnt fördelade på de övriga medlemmarna i styrelsen, BB, CC och DD, som äger 10 % vardera.

AA har varit verkställande direktör och medlem i styrelsen för Västerås Citygymnasium AB sedan januari 2008. BB har varit medlem i styrelsen sedan januari 2008, med undantag för en period mellan 2009–2012. BB är styrelseordförande sedan mars 2012. CC har varit medlem i styrelsen sedan januari 2008, men har vid ett antal tillfällen utträtt ur styrelsen under perioder. DD är styrelsesuppleant sedan mars 2016. Sammanfattningsvis visar Skolinspektionens utredning att samtliga ingått i styrelsen för Västerås Citygymnasium AB sedan mars 2016. I yttrande till Skolinspektionen uppger huvudmannen att AA, BB och CC också är anställda hos huvudmannen och har uppdrag med ansvar för verksamheten. Huvudmannen uppger även att DD är mycket engagerad i styrelsens arbete.

Samtliga medlemmar i styrelsen för Västerås Citygymnasium AB har även haft uppdrag i styrelserna för bolagets två tidigare dotterbolag, KLK Vård & Utbildning AB och Stockholm Citygymnasium AB. AA och BB var styrelseledamöter i KLK Vård & Utbildning AB från oktober 2012 till dess att konkursen avslutades i november

2021. CC var medlem av styrelsen i KLK Vård & Utbildning AB från juni 2013 till november 2021. DD var medlem av styrelsen från mars 2016 till november 2021. Samtliga personer i styrelsen för Västerås Citygymnasium AB var även medlemmar av styrelsen för det tidigare dotterbolaget Stockholm Citygymnasium AB, från den 26 januari 2017 till dess att konkursen avslutades i februari 2023.

Samtliga medlemmar i styrelsen för Västerås Citygymnasium AB har även styrelseuppdrag och är ägare av bolaget Personstöd Mälardalen Hemsjukvård AB (559082-0238) sedan juni 2020. Huvudmannen har uppgett för Skolinspektionen att bolaget Personstöd Mälardalen Hemsjukvård AB, som inte är dotterbolag till Västerås Citygymnasium AB, förvärvades under 2020 för att bedriva kommunal vuxenutbildning.

Ägar- och ledningskretsens lämplighet

Förvaltningen av Västerås Citygymnasium AB

Skolinspektionens utredning visar att det i Skatteverkets register finns 14 anmärkningar gällande Västerås Citygymnasium AB avseende förseningsavgifter för moms/arbetsgivardeklaration för perioden november 2019 till och med januari 2022. Samtliga arbetsgivardeklarationer under perioden juni till december 2021, med undantag för september 2021, deklarerades för sent varvid arbetsgivaravgiften och den avdragna skatten även betalades in för sent, i vissa fall flera månader efter förfallodatum. Arbetsgivaravgiften för maj 2021 deklarerades och betalades exempelvis den 30 september 2021, det vill säga över tre månader sent.

Utredningen visar vidare att Västerås Citygymnasium AB har fått restförda avgifter och skatter på skattekontot överförda till Kronofogdemyndigheten. Skatteverket överlämnade i juli 2021 en skuld om 172 731 kr till Kronofogdemyndigheten avseende restförda skatter och avgifter. Den aktuella skulden hos Kronofogdemyndigheten betalades samma månad.

Skolinspektionens utredning visar även att inkomstdeklarationen för inkomståret 2019 skulle ha lämnats in 16 december 2019 men lämnades in 25 februari 2020. Av utdrag från Skatteverket framgår att inkomstdeklarationen för Västerås Citygymnasium AB för beskattningsåret 1 juli 2019 – 30 juni 2020 skulle ha lämnats in till Skatteverket 15 december 2020, men lämnades in 8 april 2021. Enligt Skatteverkets beslut har huvudmannen uppgett att skälet till den sent inlämnade inkomstdeklarationen var sjukdom och bortgång av anhörig. Skatteverket har ställt fråga till huvudmannen gällande omständigheterna men huvudmannen har, enligt Skatteverkets beslut, inte inkommit med svar på frågan.

Huvudmannen har i yttrande till Skolinspektionen uppgett att skälet till anmärkningarna hos Skatteverket beror på verksamhetsförändringar i bolaget. Huvudmannen har uppgett att arbete har pågått under lång tid med att anpassa verksamheten till elevantal och förutsättningarna i övrigt. Dessa verksamhetsförändringar

har, enligt huvudmannen, inneburit att det administrativa arbetet påverkats. Huvudmannen har vidare uppgett att det administrativa arbetet med skatter och avgifter ska hanteras på rätt sätt från och med januari 2022.

Skolinspektionens utredning visar vidare att en kontrollbalansräkning upprättades i Västerås Citygymnasium AB i november 2020, då styrelsen konstaterade att hälften av det registrerade aktiekapitalet i bolaget var förbrukat. En andra kontrollbalansräkning upprättades av styrelsen i juni 2021. Av bolagsstämmoprotokoll från augusti 2021 framgår att styrelsen valt att driva verksamheten vidare istället för att ansöka om likvidation.

Förvaltningen av de tidigare dotterbolagen och närstående bolaget

Skolinspektionens utredning visar att det tidigare dotterbolaget KLK Vård & Utbildning AB försattes i konkurs i december 2019. Konkursen avslutades i november 2021. Vid konkursens avslutande fanns skulder hos Kronofogden som översteg två miljoner kr. Enligt uppgift från huvudmannen till Skolinspektionen föranleddes konkursen i dotterbolaget KLK Vård & Utbildning AB av ett minskat elevantal hos huvudmannen. Dotterbolaget KLK Vård & Utbildning AB har inte haft tillstånd från Skolinspektionen att bedriva utbildningsverksamhet. Sambandet mellan det minskade elevantalet och obeståndet i dotterbolaget KLK Vård & Utbildning AB handlade om att dotterbolaget, enligt förvaltarberättelsen för konkursen, varit beroende av att moderbolaget, Västerås Citygymnasium AB, haft förmåga att ersätta kostnaderna i dotterbolaget.

Skolinspektionens utredning visar även att en kontrollbalansräkning i KLK Vård & Utbildning AB inte upprättades i rätt tid i enlighet med aktiebolagslagens krav. Till följd av att det egna kapitalet var helt förbrukat i juli 2018 borde en kontrollbalansräkning ha upprättats av styrelsen i augusti eller september 2018, men upprättades först i december 2019. Detta framgår av förvaltarberättelsen.

Skolinspektionens utredning visar att det i Skatteverkets register finns sex anmärkningar gällande dotterbolaget Stockholm Citygymnasium AB avseende förseningsavgifter för moms/arbetsgivardeklaration för perioden november 2020 till och med juli 2021. Utöver detta finns två stycken anmärkningar gällande för sent inlämnade inkomstdeklarationer. Som exempel kan nämnas att Skatteverket i maj 2022 fattade beslut om skönsbeskattning, skattetillägg och förseningsavgift för Stockholm Citygymnasium AB då inkomstdeklarationen för beskattningsåret 1 juli 2020 till 30 juni 2021 inte hade lämnats in och bolaget förelades att deklarerera.

Skolinspektionens utredning visar vidare att det för Stockholm Citygymnasium AB restfördes skatteskulder om drygt 104 000 kr i oktober 2020. I maj 2021 restfördes skatteskulder om drygt 1 400 000 kr och senare även ytterligare skatteskulder om 316 000 kr i början av juni 2021. Detta framgår av förvaltarberättelsen.

Stockholm Citygymnasium AB försattes i konkurs 24 juni 2021. Konkursen avslutades 6 februari 2023. I ett yttrande till Skolinspektionen har huvudmannen uppgett

att åtgärden att försätta Stockholm Citygymnasium AB i konkurs var ”den sista utvägen för att kunna minska och anpassa kostnader i koncernen och driva vidare skolan”. Skolinspektionens utredning visar att en kontrollbalansräkning borde ha upprättats i september 2020. Av förvaltarberättelsen framgår att en kontrollbalansräkning enligt uppgift ska ha upprättats men att någon sådan inte getts in till konkursförvaltaren.

Vidare visar Skolinspektionens utredning att det i Skatteverkets register finns sex anmärkningar gällande närståendebolaget Personstöd Mälardalen Hemsjukvård AB avseende förseningsavgifter för moms/arbetsgivardeklaration, för perioden september 2020 till och med mars 2021. Personstöd Mälardalen Hemsjukvård AB har även debiterats förseningsavgift då inkomstdeklarationen för beskattningsåret 1 september 2020 till 31 augusti 2021 lämnats in för sent. En inkomstdeklaration för bolaget skulle ha lämnats in 1 mars 2022 men hade vid Skatteverkets beslutstillfälle, 7 juni 2022, inte lämnats in.

Skolinspektionens utredning visar vidare att Personstöd Mälardalen Hemsjukvård AB:s årsredovisning för räkenskapsåret 2020/2021 skulle ha skickats in till Bolagsverket i mars 2022 men skickades in i december 2022. Bolaget var under likvidationsföreläggande innan en årsredovisning lämnades in i december 2022.

I ett yttrande till Skolinspektionen har huvudmannen uppgett att orsaken till anmärkningarna hos Skatteverket avseende Personstöd Mälardalen Hemsjukvård AB var ett ”missförstånd” hos bolagets redovisningskonsult som gjorde att inlämning av skattedeklaration ”missades under en tid” och att den sent inlämnade årsredovisningen berodde på ett ”misstag” hos bolagets redovisningsbyrå.

Oriktiga uppgifter har lämnats i AA:s inkomstdeklaration

Skolinspektionens utredning visar att det i Skatteverkets register finns fyra anmärkningar gällande AA som privatperson. Två av dessa anmärkningar gäller beslut som fattats av Skatteverket om att ändra AA:s skatt och även beslut om skattetillägg. Skatteverket gör i de två besluten bedömningen att AA har lämnat oriktiga uppgifter i inkomstdeklarationerna för skatteåren 2017 och 2018.

Det första beslutet är fattat av Skatteverket i december 2019. Av Skatteverkets beslut framgår att Västerås Citygymnasium AB:s tidigare dotterbolag, KLK Vård & Utbildning AB, bokfört kostnader för hyra (32 684 kr) och renovering (11 500 kr) för en bostadsrätt i Västerås under den period deklarationen avser. Enligt köpekontraktet av bostadsrätten, som förvärvades i juni 2012, är AA ägare av den. AA har varit folkbokförd på den aktuella adressen och de hyresavier som ställts ut av KLK Vård & Utbildning AB för lägenheten har ställts till AA, utan att det funnits något hyresavtal mellan KLK Vård & Utbildning AB och AA.

Det andra beslutet är fattat i juli 2020 och avser skatteåret 2018. Ärendet gällde även det den aktuella bostadsrätten och renoveringskostnader som betalats av KLK Vård & Utbildning AB. Renoveringskostnaderna av bostadsrätten uppgick, enligt Skatteverkets beslut, till 289 680 kr. För en del av denna kostnad har även AA, som

privatperson, ansökt om och beviljats ROT-avdrag. Skatteverket gör bedömningen att utgifterna för renoveringen av bostadsrätten samt avgifter till bostadsrättsföreningen som betalats av KLK Vård & Utbildning AB är att anse som AA:s privata levnadskostnader.

Huvudmannen har till Skolinspektionen yttrat sig över Skatteverkets två beslut. I yttrandet uppger huvudmannen att bostadsrätten använts som elevhem. Bostadsrättsföreningen accepterade inte, enligt huvudmannen, att KLK Vård & Utbildning AB skulle stå som ägare till lägenheten varför AA stått som ägare. Huvudmannen uppger vidare i sitt yttrande att lägenheten användes som elevhem fram till år 2016 och att lägenheten efter det var skadad på grund av misskötsel från de elever som hade bott där. Huvudmannen uppger att beslut fattades om att renovera lägenheten och återställa den i det skick som var innan uthyrningen. I yttrandet uppger huvudmannen vidare att beslut fattades om att AA skulle överta lägenheten och använda den som eget boende från 2018. Huvudmannen uppger avslutningsvis att den inte delar Skatteverkets bedömning i de två besluten.

Båda besluten överklagades av AA och har prövats av Förvaltningsrätten i Uppsala. I förvaltningsrättens dom från november 2022 avslås AA:s överklagande. Domstolen ansåg att det inte fanns skäl att ifrågasätta att lägenheten använts av bolaget som elevhem men fann att det inte gjorts sannolikt att de nedlagda kostnaderna för renovering hade samband med uthyrningen. Vidare konstaterade domstolen att lägenheten är registrerad i AA:s namn och avgifterna till bostadsrättsföreningen samt fakturorna för renoveringarna är utställda till honom personligen. Domstolen kom fram till att lägenheten sedan i vart fall 2017 stått till AA:s fulla förfogande varför de aktuella utgifterna därför ska, på det sätt som Skatteverket bedömt i sina beslut, ses som AA:s privata levnadsomkostnader och de ska därför beskattas som lön till honom.

Ekonomiska förutsättningar

Huvudmannen har i ärendet inkommit med årsredovisning avseende räkenskapsåret 2022/2023 och en balans- och resultaträkning för perioden juli 2022 till och med januari 2023. I ärendet har även en kreditupplysning inhämtats från Upplysningscentralen (UC). Av utredningen framgår att huvudmannen bär sina kostnader och att aktiekapitalet nu är återställt.

Rättslig reglering m.m.

Enskilda får enligt 2 kap. 5 § skollagen efter ansökan godkännas som huvudmän för bland annat gymnasieskola. Godkännande ska enligt 2 kap. 5 § andra stycket skollagen lämnas om den enskilde genom erfarenhet eller på annat sätt har förvärvat insikt i de föreskrifter som gäller för verksamheten, har ekonomiska förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten, samt i övrigt har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen.

Vidare krävs enligt bestämmelsens tredje stycke att den enskilde i övrigt bedöms lämplig. Vid lämplighetsbedömningen ska viljan och förmågan att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna, laglydnad i övrigt och andra omständigheter av betydelse beaktas. Ett exempel på vad som kan utgöra andra omständigheter av betydelse är den omständighet att en person i ägar- och ledningskretsen har haft en ledande ställning i ett bolag som är eller har varit försatt i konkurs (prop. 2017/18:158 s. 49).

Enligt 2 kap. 5 a § skollagen ska ifråga om en juridisk person prövningen enligt 5 § andra stycket och tredje stycket sammantaget avse den verkställande direktören och andra som genom en ledande ställning eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande över verksamheten, styrelseledamöter och styrelsesuppleanter, bolagsmännen i kommanditbolag eller andra handelsbolag, och personer som genom ett direkt eller indirekt ägande har ett väsentligt inflytande över verksamheten. I fråga om en juridisk person ska prövningen enligt 5 § tredje stycket avse de personer som anges i första stycket och den juridiska personen (2 kap. 5 a § andra stycket skollagen).

När det är fråga om en juridisk person krävs att var och en av företrädarna för denna ska bedömas lämplig (2 kap. 5 § tredje stycket skollagen). Det kan räcka med att det finns brister i detta hänseende hos en person för att lämplighetskravet inte ska anses uppfyllt (prop. 2017/18:158 s. 49).

Syftet med lagstiftningen är att förhindra oseriösa aktörer att verka inom välfärdssektorn (prop. 2017/18:158 s. 44–45). I förarbetena anges även att tjänster inom välfärdsområdet i stor utsträckning riktas till grupper som befinner sig i utsatta positioner och på olika sätt befinner sig i en beroendesituation i förhållande till den som levererar tjänsten. Att minska oseriösa aktörers möjlighet att bedriva skattefinansierad välfärdsverksamhet är dessutom viktigt för allmänhetens tilltro till sektorn som helhet (prop. 2017/18:158 s. 45). Vidare anges det i förarbetena att det är angeläget att tillsynsmyndigheterna kan ingripa innan bristande ekonomiska förutsättningar eller bristande lämplighet har hunnit drabba elever eller brukare (prop. 2017/18:158 s. 53).

I 26 kap. 3 § skollagen anges att Skolinspektionen har tillsyn över att enskilda som godkänts av Skolinspektionen fortlöpande uppfyller kraven i 2 kap. 5 § skollagen.

Enligt 26 kap. 14 § skollagen får ett godkännande för en enskild huvudman inom skolväsendet återkallas om den enskilde inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande enligt 2 kap. 5 § andra stycket 1 och 2, tredje stycket och 6 §.

Enligt förarbetena till 26 kap. 14 § skollagen är bestämmelsen främst avsedd att användas om huvudmannen saknar rättslig eller faktisk möjlighet att åtgärda de brister som aktualiserat frågan om återkallelse av godkännandet, och därmed saknar förutsättningar att följa ett föreläggande. Utrymmet för huvudmannen att följa ett föreläggande kan t.ex. vara mycket begränsat eller obefintligt om huvudmannen är ett aktiebolag där samtliga aktier övergått till en person som

bedöms vara olämplig att bedriva den aktuella verksamheten. (Prop. 2017/18:158 s. 125.)

Skolinspektionens bedömning

Huvudmannen och ägar- och ledningskretsen är att anse som olämpliga i skollagens mening

Skolinspektionen bedömer att Västerås Citygymnasium AB:s ägar- och ledningskrets består av AA som ägare, styrelseledamot och verkställande direktör, BB som ägare och styrelseordförande, CC som ägare och styrelseledamot samt DD som ägare och styrelsesuppleant.

AA, BB, CC och DD har samtliga ingått i ägar- och ledningskretsen för Västerås Citygymnasium AB, bolagets tidigare två dotterbolag samt närstående bolaget Personstöd Mälardalen Hemsjukvård AB, under den tidsperiod som bristerna som framkommit i utredningen kan hänföras till. Utredningen visar även att samtliga personer i ägar- och ledningskretsen är aktiva och engagerade i styrelsearbetet.

Skolinspektionen gör den samlade bedömningen att de brister som framkommit i utredningen sammantaget är av systematisk och allvarlig karaktär samt ligger så pass nära i tiden att samtliga personer som ingår i huvudmannens ägar- och ledningskrets i skollagens mening är olämpliga att bedriva skolverksamhet.

Givet att såväl ägare, VD och styrelse är olämpliga utifrån de brister som framkommit i utredningen, gällande ekonomisk misskötsamhet i moderbolaget Västerås Citygymnasium AB, och även i de två helägda dotterbolagen, gör Skolinspektionen bedömningen att även den juridiska personen, Västerås Citygymnasium AB, är att anses som olämplig i skollagens mening.

Nedan redogörs för Skolinspektionens bedömning av de omständigheter som ligger till grund för prövningen av lämplighet hos huvudmannen och ägar- och ledningskretsen.

Ekonomisk misskötsamhet hos huvudmannen

Skolinspektionens utredning visar att det återkommande och under lång tid förekommit ekonomisk misskötsamhet i bolaget Västerås Citygymnasium AB.² Det handlar om ekonomisk misskötsamhet som har förekommit under en tidsperiod då AA, BB, CC och DD samtliga har haft uppdrag i styrelsen för Västerås Citygymnasium AB.

² Den ekonomiska misskötsamheten i Västerås Citygymnasium AB har även konstaterats i Skolinspektionens tidigare delbeslut i ärendet, bland annat vad avser sena betalningar avseende skatter och sociala avgifter. Se Skolinspektionens dnr. 2020:7807, delbeslut 2022-06-23.

Skolinspektionen gör bedömningen att ägar- och ledningskretsen i Västerås Citygymnasium AB under lång tid återkommande visat bristande vilja och förmåga att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna. Bristerna som visats genom Skolinspektionens utredning är av systematisk karaktär i det att huvudmannen under flera år upprepat deklarerat och betalat arbetsgivaravgifter, sociala avgifter och skatter sent, i vissa fall upp till ett par månader sent. Det handlar även om ett flertal tillfällen då arbetsgivaravgifter har deklarerats och betalats sent under en period när huvudmannen har varit under föreläggande från Skolinspektionen. Det handlar även om brister under en period då styrelsen i Västerås Citygymnasium AB låtit upprätta en andra kontrollbalansräkning till följd av att det egna kapitalet var negativt och aktiekapitalet i bolaget var helt förbrukat. Styrelsens medlemmar agerade därför från juni 2021 och framåt under personligt ansvar.

Huvudmannen har fått tillfälle att yttra sig över det underlag som ligger till grund för Skolinspektionens bedömning. De skäl som huvudmannen har uppgett till varför arbetsgivaravgifter, sociala avgifter och skatter återkommande deklarerats och betalats sent, utgör inte en godtagbar ursäkt för varför styrelsen allvarligt brustit i sitt ansvar att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna. Skolinspektionen gör bedömningen att de brister som framkommit i denna del av utredningen är av systematisk karaktär. Det har inte framkommit att huvudmannen vidtagit några åtgärder, utöver att huvudmannen börjat deklarerera i tid, som säkerställer att en liknande situation inte skulle kunna uppstå på nytt vid exempelvis ett elevtapp.

Ekonomisk misskötsamhet m.m. i dotterbolag och närståendebolag

Skolinspektionens bedömning att bristerna är av systematisk karaktär och bör läggas samtliga personer i ägar- och ledningskretsen samt den juridiska personen till last, förstärks av omständigheten att den ekonomiska misskötsamheten inte enbart förekommer i bolaget Västerås Citygymnasium AB utan även i de tidigare dotterbolagen och närståendebolaget Personstöd Mälardalen Hemsjukvård AB. Liknande typer av brister kan således konstateras i de bolag där alla de personer som ingår i ägar- och ledningskretsen för Västerås Citygymnasium AB har eller har haft uppdrag.

Utredningen visar att samtliga personer i ägar- och ledningskretsen för Västerås Citygymnasium AB har haft en ledande ställning i båda dotterbolagen under den tid då ekonomisk misskötsamhet har förekommit, samt haft en ledande ställning vid tiden då bolagen försatts i konkurs. Skolinspektionen gör bedömningen att detta ska ligga ägar- och ledningskretsen till last i lämplighetsbedömningen. Det är även försvårande att en kontrollbalansräkning inte upprättats i rätt tid gällande KLK Vård & Utbildning AB och att det i fallet med Stockholm Citygymnasium AB helt saknas en upprättad kontrollbalansräkning, som enligt konkursförvaltaren borde ha upprättats. Den ekonomiska misskötsamhet i dotterbolagen, som även har ett samband med huvudmannens verksamhet, bör även, enligt Skolinspektionens bedömning, läggas den juridiska personen Västerås Citygymnasium AB till last i lämplighetsbedömningen.

Utredningen visar avslutningsvis att personerna i ägar- och ledningskretsen för Västerås Citygymnasium AB har haft engagemang i närstående bolaget Personstöd Mälardalen Hemsjukvård AB sedan juni 2020. I ett yttrande till Skolinspektionen i maj 2022 har huvudmannen uppgett att orsaken till anmärkningarna hos Skatteverket var ett "missförstånd" hos bolagets redovisningskonsult som gjorde att inlämning av skattedeklaration "missades under en tid". Trots detta hade en inkomstdeklaration för bolaget, som skulle ha lämnats in senast 1 mars 2022, ännu inte lämnats in i juni 2022. Årsredovisningen för räkenskapsåret 2020/21 lämnades in först i december 2022, över åtta månader sent, vilket föranledde att bolaget var under likvidationsföreläggande. Även detta ska ligga ägar- och ledningskretsen till last vid lämplighetsbedömningen.

Övrig ekonomisk misskötsamhet

Utredningen visar att AA har lämnat oriktiga uppgifter i sin inkomstdeklaration. Skatteverket har gjort bedömningen att utgifter för renoveringen av en bostadsrätt samt avgifter till bostadsrättsföreningen som betalats av KLK Vård & Utbildning AB var att anse som AA:s privata levnadskostnader. Samtidigt som renoveringskostnader redovisades i dotterbolaget KLK Vård & Utbildning AB har även AA, som privatperson, ansökt om och beviljats ROT-avdrag för kostnaderna. Omständigheten att AA har ansökt om och beviljats ROT-avdrag för kostnader som redovisats i dotterbolaget KLK Vård & Utbildning AB bör, enligt Skolinspektionens mening, ligga denne till last i lämplighetsbedömningen. Skolinspektionen anser vidare att sättet genom vilket kostnader för AA:s privata bostad har belastats dotterbolaget KLK Vård & Utbildning AB bör ligga hela ägar- och ledningskretsen till last vid lämplighetsbedömningen.

Prövning av huvudmannens ekonomiska förutsättningar

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten numera uppfyller författningarnas krav inom detta område och det har inte framkommit att det saknas ekonomiska medel för nödvändiga investeringar.

Återkallelse

Huvudmannen och dess ägar- och ledningskrets bedöms inte lämpliga att bedriva skolverksamhet och huvudmannen uppfyller därför inte längre förutsättningarna för godkännande.

De brister som framkommit i utredningen av ägar- och ledningskretsen i Västerås Citygymnasium AB är av systematisk och allvarlig karaktär. Det är försvärande att personerna i kretsen återkommande visat bristande vilja och förmåga att fullgöra sina skyldigheter mot det allmänna inte bara i Västerås Citygymnasium AB utan även i tidigare dotterbolag och ett närstående bolag.

Personerna i ägar- och ledningskretsen kontrollerar samtliga aktier i bolaget Västerås Citygymnasium AB. Mot bakgrund av det och att den juridiska personen bedöms olämplig anser Skolinspektionen att huvudmannen saknar förmåga att följa

ett föreläggande. Det finns därför skäl att återkalla godkännandena utan föregående föreläggande.

Med hänsyn till de bakomliggande bristernas karaktär och omfattning samt att den juridiska personen och samtliga personer i kretsen är att anse som olämpliga gör Skolinspektionen bedömningen att ett beslut om återkallelse att bedriva skolverksamhet är proportionerligt. Västerås Citygymnasium AB:s godkännanden att bedriva skolverksamhet ska därför återkallas.

Ett återkallande av huvudmannens godkännande att bedriva verksamhet är ett ingripande beslut som påverkar de elever som går på skolan. Ett sådant beslut medför att eleverna måste byta skola. Det är emellertid även angeläget att eleverna får sin rätt till en likvärdig utbildning av god kvalitet tillgodosedd, samt att eleverna får sin utbildning av en huvudman som uppfyller de krav som ställs på lämplighet. Elevernas hemkommuner ansvarar för att alla behöriga ungdomar i kommunen erbjuds utbildning på nationella program. Mot bakgrund av detta bedömer Skolinspektionen att barnets bästa, för här berörda elever, är att få sin utbildning i en annan huvudmans regi. Skolinspektionen bedömer alltså att ett beslut om återkallelse är förenligt med barnets bästa. Skolinspektionen uppmanar också eleverna att ta kontakt med sina respektive hemkommuner.

Beslutet har fattats av generaldirektör Helén Ängmo.

Utredare Otto Swedrup har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även regionchef Agneta Broberg, enhetschef Anna Bergqvist, stf chefsjurist Jonas Hedström, jurist Sofia Fjelland Witting, regionjurist Heidi Sundgren och ekonom Christina Lundgren medverkat.

Kopia till:

Elevernas hemkommuner

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm, Besök: Sveavägen 159 eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.